

KIS NAP

FELGYÓGYULT BABÁK. (Lásd a 278. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LVIII. köt. 18. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fill.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1900. május 6-án.

A SÁRKÁNY-REND NAGY-MESTERE.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

ALADÁR nagymester, miután lovagjainal szerencsésen eljutott a kincses pinczébe és gondosan magukra zárta az ajtót, elő vette a gyújtó-szálas skatulyát és meggyújtotta a lámpásban levő gyertyát. Kálmán és Béla kíváncsian néztek körül, de nem sokat láttak: néhány gödröt, halomokban a kiásott földet, körös-körül pedig a hatalmas kövekből össze rótt falat.

— Látni való nem sok van, mondá Aladár nagymester. Csak azt a bolt-hajtásos nyílást kutassuk ki, ott még én sem voltam.

— Alkalmasint ez vezet ahhoz a kijáráshoz, amely a kő-rakással van elzárva, szólt Kálmán.

Ebben nem csalódtak. A sziklába vágott, meglehetősen hosszú alag-ut vége nagy kövekkel volt eltorlaszolva.

— Hát ha innen próbálnánk utat nyitni a kő-rakáson át? szólt Béla lovag.

— Az fölösleges fáradság volna, mikor az ajtón mindig kényelmesen besétálhatunk, felelte Aladár nagymester.

— És nagyon sok időbe is kerülne, tévé hozzá Kálmán lovag. Inkább lássunk dologhoz!

Vissza tértek a pinczébe. Aladár megmutatta a gödröt, amelyben tovább kell ásni.

— Kánya uram azt mondja, hogy okvetetlenül itt van a kincs elásva.

Dologhoz láttak tehát, nagy hévvel, teljes buzgalommal. Először Aladár nagymester, utána Kálmán lovag erőlködött a nehéz csákánnyal, míg Béla lovag a lámpással világított nekik. Kemény munka volt, meg-megpihentek s e közben nagyon

meg voltak elégedve magukkal. Önzetlen, nemes lovagokhoz méltó cselekedetet végeznek: elő kerítik a vár ura számára az ősi kincset.

Persze, türelem köll hozzá. Az a kincs nem akar oly gyorsan elő kerülni, mint ahogy ők szeretnék. De biz' nem csak a kincs nem bukkant hamarosan elő, hanem még földet is oly keveset tudtak a csákánnyal kivájni, hogy a gödör melletti halom alig növekedett egy-két maroknyival.

— Most rajtad a sor, Béla lovag, szólt a nagymester. Szállj le a gödörbe és láss dologhoz.

Béla lovag készséggel engedelmeskedett. Alig tett azonban egy-két vágást a csákánnyal, már abba hagyta és mondott valamit, ami nagy szöveget ütött a társai fejébe. Annak az eleven eszü Béla kópéának mindig egyenesebb csapáson járt az okoskodása. Azt mondta pedig:

— Akár mit beszél Kánya uram, én azt mondom, hogy itt nem lehet a kincs elásva. Hiszen ez a talaj itt érintetlen szikla. Ha valaha, akár ezer esztendővel ezelőtt is, már egyszer felásták, feltörték volna, hogy ide rejtse nek valakit, akkor darabos kövek kerülnének elő. Pedig hát, nézzétek, sima szikla ez mindenütt, azért fogja oly nehezen a csákány.

Levitték a lámpást a gödörbe, megvizsgálták ennek a fenekét. Biz' az szórul-szóra ugy volt, ahogy Béla monda. Itt nem lehet semmi elásva, itt most török-ássák leg-is legelőször a sziklát.

Aladár nagymesternek és Kálmán lovagnak kissé megnyult a képök. Biz' egy kis hiba van a dologban. Kánya uram alaposan tévedett. A többi sok gödörnél alkalmasint maga is belátta, azért hagyta abba

az ásást,
nagymester
sziklába

Hm! H
is lehetsé
nagy esz
kincs és
között ne
kedtek . .

De mi
csüggedés
fényesebb
kedvöket,
kánnyal
mán lova

— Né
jel van.

Oda t
Egy kis
zolva. E
amint a
mökbe
illeszke
többi. K
szott kö
vakolat

— Ez
okból ki
nagymes
pang va

— É
mán lo
van a k

— A
ajánlott,
kifeszeg

Nehé
indult:
kiebb k

az ásást. És akár hol próbálgatta Aladár nagymester, a csákány mindenütt tömör sziklába ütközött.

Hm! Bajos állapot. Talán-tán még az is lehetséges, hogy Kánya uram egyáltalán nagy csalódásban él, nincs itt semmiféle kincs és akkor ők, a nagy tetre vállalkozott nemes lovagok, mind hiába reménykedtek...

De mi előtt ez a kellemetlen gondolat esüggedésbe ejthette volna őket, új s még fényesebb remény-sugár lelkesítette fel a kedvöket. Amint ugyanis a lámpással, csákánnyal ide-oda járva vizsgálódtak, Kálmán lovag felkiáltott:

— Nézzétek... itt a fal tövében valami jel van. Itt ezen a kövön...

Oda tartották a lámpást. Csakugyan! Egy kis fekete kereszt-jel volt a kőre mázolja. Ez okvetetlenül jelent valamit. És amint a követ feszülten nézegették, szemökbe ötlött az is, hogy ez a kő nem illeszkedik oly szorosan a falba, mint a többi. Köröskörül ujjnyi vastag hézag látszott közte és a fal többi kövei közt levő vakolat nem tartotta össze.

— Ezt a követ valaki valamikor valami okból kimozdította a helyéből, szólt Aladár nagymester komolyan. Itt okvetetlenül lapang valami.

— Én is a' mondó vagyok, bizonyítá Kálmán lovag. Sőt nagyon hiszem, hogy itt van a kincs elrejtve.

— Akkor hát emeljük ki ezt a követ, ajánlotta Béla lovag. A csákánnyal talán kifeszegethetjük.

Nehéz és lassu munka volt, de biztatóan indult: a kő megmozdult. Apránként mindkiesőbb jött, végre már meg is fog-

hatták. Ekkor aztán aránylag könnyen ki is huzzák egészen.

— Tartsd ide a lámpást, Béla! szólt Aladár. Én majd benézek.

— Van valami! Bizonyos, hogy van! kiáltá Béla, ki legelőször is maga nézett be az üregbe. Ha egyéb nem, hát... szalma.

— Ej, ne fecsegy! rivalt rá a nagymester.

De amint benyult az üregbe, csakugyan szalma akadt a kezébe. Am épp ennek örültek meg.

— Szalma nem szokott a falban lenni, mondá Kálmán lovag. Világos, hogy azért tette valaki oda, mert meg akart valamit védeni a pincze nyirkosságától.

— Mindjárt megtudjuk, mert kiszedem a szalmát.

Egyelőre azonban nem tehetette, mert ugyan-e pillanatban mind-hárman ugyancsak össze rezzentek. Erős kopogás hallatszott az ajtón, aztán Boriska szólt kívülről:

— Vigyázzanak az ifurék! Édes apám haza jött, észre vette hogy a csákány nincs a helyén, most a kulcsot keresi. Bizonyosan mindjárt ide jön mert gyanakszik Aladár urfira.

Többet nem mondott s hallották gyorsan távolodó lépteit zaját.

— Ejnye no! szólt Kálmán lovag. Hogy épp most kell jönnie! Fussunk gyorsan!

Meg is indultak az ajtó felé, miközben Béla lovag megjegyzé:

— Nagyon kellemes találkozás lesz, ha épp akkor lépünk ki, amikor ő az ajtóhoz ér.

Milyen kellemes lesz a találkozás, a felől Aladár nagymester és Kálmán lovag is annyira tisztában voltak, hogy rögtön megálltak. És Kálmán lovag aggódva szólt:

— Igaz a! Most már mit csináljunk?
 — Azon én csöppet sem töröm a fejemet, jegyzé meg Béla lovag. A nagymester vezetett ide, hát most az ő dolga, hogy kivezessen.

Aladár nagymester érezte hogy valóban réá nehezedik a felelősség. No hát jól van; nem is viseli ő hiába diszes méltóságát.

— Maradjatok csak csendesen, nem lesz semmi baj, mondá.

Aztán kikapta Bélának a kezéből a lámpást és elfujta a gyertyát.

— Jaj te! Mit csinálsz? szólta Kálmán lovag. Hiszen így most teljes sötétségben vagyunk!

— Nem baj. Van nálam gyújtó szál, meggyujtom, amikor kell. De a kulcslyukon át Kánya uram megláthatná, hogy világosság van ide benn, akkor biztosan tudná, hogy itt vagyunk. Pedig most még nem tudja, csak gyanakszik. Így mondta Boriska, tehát nem árult el.

— Az ám! Akkor hát legyünk csendesen, helyeslé Kálmán lovag. Ha ide jön is, majd elmegy, aztán kionsonhatunk.

Hát csendesen álltak az ajtó közelében s mozdulni már csak azért sem mertek, mert tudták, hogy a pince tele van gödrökkel, bele pottyanhatnak valamelyikbe. Még jóformán meg sem unhatták ezt a sötétben álldogálást, mikor kívülről egyszerre csak gyors lépések hallatszottak az ajtóhoz vezető lépcsőn.

— Jön! Csakugyan jön! sugta Aladár.

Csakugyan jött. A következő pillanatban már hatalmasan döngötte az ajtót és a dühtől szinte rekedt hangon kiáltá:

— Nyissa ki az ajtót! Tüstént! Hallja-e, semmiházi szökevény diákja! Egyszeriben nyissa ki!

A vitéz lovagok persze meg sem mukantak, még a lélekzetüket is elfojtották. Kánya uram pedig tovább döngötte az ajtót.

— Nem hallja? Nyissa ki rögtön! Majd megtanitom én móresre! Befogodom éjszákának idején a váramba és azzal hálálja meg, hogy ellopja a kulcsomat, lámpásomat, csákányomat, hogy ellophassa a kincsemet!

Ebből azt értették meg, hogy a vár ura csupán Aladár gyanakszik. Azt hiszi, hogy csak ez egymaga kontárkodik bele a kincs-keresésbe.

Egy kis idő múlva abba hagyta Kánya uram a kiabálást és az ajtó döngetését. Azt is lehetett hallani, amint morogva-dörmögve fölmege a lépcsőn. Azután csend lett oda künn.

— Elment, szólta Kálmán lovag suttogva. Most már kionsonhatunk.

— Nem hiszem én, hogy elment! sugta Béla. Csak az ajtó túl távozott, rá akar szedni. Figyeljete jó! . . . én valami neszt hallok.

Valóban, kissé távolabbról, körül-belől a külső lépcső tetejéről, elfojtott hangok hallatszottak. Mint ha a Kóczoska kutyát csititgatta volna Kánya uram. A szepegő lovagok tehát nem mertek mozdulni, némán álldogáltak a sötétben.

Néhány percz elteltével Kánya uram valóban vissza tért az ajtóhoz, de már nem döngötte, hanem, úgy látszik, hallgatózott. Aztán mérgeesen dörmögte:

— Nincs itt a semmiházi! Elvitte a kulcsot és a szerszámot, bujkál valahol; bizonyosan olyankor akar ide jönni, amikor már alszom. De megtalálom én! Ismerem én a váram minden zugát.

Ismét az udvar Boriskán

— Mo man lov

— El vélte Al kell kut

Meggy

Aztán csupa

A k ezt gy mák ki volt gy pénz. hanem néhány

Ismét távozott és most már messzibbről, az udvarról hallatszott a hangja, amint Boriskának kiáltozott valamit.

— Most már igazán elment, szólt Kálmán lovag.

— El, de még közel járhat, ne siessünk, vélte Aladár nagymester. De meg ki is kell kutatnunk azt az üreget ott a falban.

Meggyújtották a lámpást, vissza tértek

az üreghöz. Aladár benyult a lyukba s csakhamar diadalmasan ujjongott:

— Találtam valamit!

S egy rozsdás ócska pléh kanna-forma kis edényt huzott ki az üregből.

— No, ebben nem sok kincs lehet, szólt Béla lovag.

— Bizonyosan több ilyen is van ott benn, felelé Aladár nagymester bizakodva.

... UTÓL ÉRTE ÉS MEGRAGADTA. (Lásd a 278. lapon.)

Aztán meg ebben is lehet nagy kincs, ha csupa gyémánt és drága-kő.

A kanna rongy-darabbal volt lekötve, ezt gyorsan leoldották s az edény tartalmát kiborították a földre. Biz' ott nem volt gyémánt, drága-kő, csak egy maroknyi pénz. E közt meg egy sem volt arany, hanem a legtöbb csak apró váltópénz és néhány darab ezüst.

— Furesa! szólt Béla lovag. Ez nem lehet régi kincs, hiszen ez husz filléres... ez meg korona... mai pénz...

— Mind egy, mégis nyomában vagyunk a kincsnek, felelé Aladár. Most már jöhet a vár ura, öröm-hirrel fogadjuk!

Kivánsága iziben teljesült, mert Kánya uram ismét ott termett az ajtónál és dühöngve ordítá:

— Jól látok mindent a hasadékon át, gézengúz tolvajok! Ott vannak mind a hárman és kikutatták a pléh-kannámat, amelyben a pénzemet tartogatom! No, jaj nektek, zsványok, rablók! Élve nem menekültök innen!

Elképedve hallotta ezt a három lovag. Hát amit ők kincsnek vélték, az nem egyéb, mint a Kánya uram özsze zszugorogott pénzecskeje. S ő maga rejtette oda! S a helyett, hogy kinessel szolgálnának neki, még tolvajoknak nézi őket, halálos boszuval fenyegetőzik!

— Ez most már nem tréfa, szólt Béla lovag. Nincsen itt semmi kincs, az egész csak ennek a meghibbant eszű kosár-kötőnek a bogara. És ha most a körmei közé kaparít, az gonosz mulatság lesz.

— Az ajtó erős, nem törheti be, biztatta Aladár nagymester.

— Fejszével betörheti, szólt Kálmán lovag. Menekülnünk kell. De az ajtónál bizonyosan nyakon csipne. Hát most mégis ott az alagut végén a kórakáson át kell utat nyinunk.

Ez volt a menekülés egyetlen módja, tétovázni nem lehetett. Béla fölkapta a lámpást s néhány pillanat alatt végig futottak az alaguton, eljutottak a kórakással elzárt nyilásához. Nehéz lesz utat bontani, de majd csak sikerül. Még szerencse, hogy itt van ez a második kijárás.

Az ám! Szerencse!

Amint az alagut végére értek, még dologhoz sem igen láttak, már zörgést hallottak a kórakásból. A következő pillanatban világosság tört be a kórakás tetején: nyilás látszott a kövek közt s a nyilásban a Kánya uram feje.

Tehát ő meg ezen az uton akart a fiukhoz bejutni, mivel hogy az ajtón be nem juthatott. A kórakással ő jobban tudott elbánni: legfölül elhengerített egyikét követ s bejuthatott. Már mászott befelé.

— Vissza! Hamar az ajtóhoz! kiáltá Aladár. Ott megyünk ki, odáig nem ér utol.

Futottak életre-halálra, mert látták Kánya uram szemében az örület rettentés villogását. Az ajtó közelébe értek... Aladár már fogta a kulcsot, mikor a lámpással leghátul maradt Béla ijedten kiáltott fel.

Kánya uram utól érte (Lásd a képet a 277. lapon) és hátulról megragadta a kabátjánál fogva. (Folytatása következik.)

FELGYÓGYULT BABÁK.

(Képpel a czimlapon.)

*Öröm nézni egészséges gyermeket,
Pozsgús arcot, felsugárzó szemeket.
De van ennél örvendezőbb érzelem:
Amidőn végig tekintünk
Felgyógyult ártatlan kicsi betegen.*

*Gyermek-kórház betegei voltak ők —
Gondjukat viselték áldott kezű nők.
Böles orvosok tudománya menté meg,
Isten őrző angyalai
Szárnyaikkal hajoltanak fölébek.*

*Közülök kit a sorvasztó láz gyötört,
Kinek ketté lába, karocskája tört.
Soknak torkát fojtogatta már a lob —
Egek Ura, kegyelmedből
Szerencsésen mindegyik fellábadott!*

*Ime, itt néz reátok egy kis csoport —
Mint ha látnátok nyíló virág-bokort.
Ó, bár többé ne kizozná fájdalom,
Szivecskéjök feldobogna,
Boldog apró játékokon, vig dalon!*

A TITKOS KÖLCSÖN.

— Diák-émlékeiből elmondja Döme bácsi. —

Régi időről szölok újra. El is tünődtem egy kicsit, mielőtt hozzá fogtam ennek a kis történetkének a leírásához. Elmondjam? Ne mondjam? Akad diák-émlékeim közt még más is, miért meséljem el éppen ezt, amelyre egyik-másik kis olvasóm fejcsóválva mondhatja:

— Ejnye, Döme bácsi, ejnye!

Persze hogy ejnye! Most már én is azt mondom. De éppen ezért szántam rá magamat, hogy ha már eszembe jutott, hát el is mesélem.

Régen volt az! Akkor, mikor még ezüst huszasok jártak. Valjon láttatok-e huszast? Nem husz fillérest, nem is husz ujkrajczárost, hanem régi jó magyar kemény ezüst huszast? Biz' azt már csak holmi régi pénzek gyűjteményében láthatjátok, vagy ha emlékül maradt valakire az apjáról, nagyapjáról.

Szép pénz volt és nagy pénz is ám, legalább nekiünk gyerekeknek. Nem is nagyon sokszor ütötte a markunkat, de néha mégis csak el-eljutott a perselyünkbe.

Mert nekem és a testvér-nénikémnek, Piroskának, perselykénk volt, egészen egyforma két perselykénk. Egyforma, de csak külsőleg. Belől az a nagyon nagy különbség volt köztök, hogy a Piroška perselye mindig

vigan csörgött, míg én ugyan rázogathattam az enyémet, nem adott az hangot. Aminek bizonyosan könnyen kitaláljátok azt az egyszerű okát, hogy üres volt. Pedig sokszor akadt beletenni való.

Nem csak nagyapától és egyik-másik nénitől, bácsitól kaptunk koronként kisebb összegeket, hanem édes apánktól is rendes havi pénzt. Kiszámította nagyjából, mennyi kell papirosra, tollra, czeruzára és efféle iskolai apróságra; a szükségesnél valamicskével többet is adott és így szólt:

— Meg kell tanulnotok, hogy a pénzzel, is, a holmitokkal is bánni tudjatok. Ha gondját viselitek a holmitoknak, tovább eltart, megmarad a pénzetekből, meggyül a perselyben, aztán vásárolhattok valami kedvetekre valót, vagy fordíthatjátok tetszésetek szerint olyan célra, amelyben örömetek telik.

Hát biz' az én perselyem, amint mondtam, nem igen biztatott azzal, hogy nagy somma fog benne összegyülni. A szegény persely persze ártatlan volt, váltig tátogatta a szűk szája-nyílását, de én nem igen tettem beléje amit kaptam, mert nagyon nehéz volt kivenni belőle, amit egyszer bele tettünk. Tudni illik nagyon egyszerű, krajczáros cserép-perselyke volt az; össze kellett törni, ha az ember nagy vesződés nélkül hozzá akart jutni a meggyült pénzhez. No, már akár milyen olcsó volt is az a cserép-persely, mégis csak kár lett volna mindjárt össze törni, aztán ujat venni; pedig arra került volna a sor, mert mind-untalan akadt vásárolni valóm. Hát inkább a zsebemben tartogattam a pénzemet.

Rendesen a legrövidebb idő alatt az lett belőle, hogy üres volt a persely is, a zsebem is.

No, elvégre ez sem volt nagy szerencsétlenség, valahogyan mégis csak megvoltam, amíg újra hozzá jutottam egy kis apró-pénzhez. És roppantul gondos, takarékos jó gazda lettem mindig, amikor semmim sem volt.

Hanem egy napon aztán mégis csak baj volt, hogy a zsebem is, a perselyem is üres volt. Gyönyörű tavaszi napon az iskolából jövet, nem mentünk egyenest haza, hanem jó sort játszottunk a labdázó téren. Vigan tértem haza, de otthon annál busabbra fordult a kedvem, mikor észre vettem, hogy elvesztettem vagy elhagytam valahol a szép új rajz-eszközeimet. Nem rég vette az apám, két huszas volt az ára. Gonosz multság lesz, ha megtudja, milyen gondatlan voltam.

Még biztattam magamat, hogy megtalálom a labdázó téren, ott tettem le a földre a könyvekkel együtt. Futva futottam odavissza — hiába. Ha ott hagytam is, valaki már megtalálta, elvitte.

Baj, nagy baj! Holnap rajz-óra. Mit tegyek?

A CSÖKÖNYÖS GEE (Lásd a 286. lapon.)

Sok-félében nem válogathattam. Vagy megvallom apámnak a hibát s ő bizonyo-

san vesz új rajz-szerszámot, de megtoldja meg. De miből? Összes kincsem két réz-garas volt. Ti persze réz-garast sem láttatok. Csuf, nagy, kopott réz-darab volt s két krajczárt ért.

Mint ha valami esodát vártam volna, kinyitottam a szekrényt, amelyben a perselyek álltak és megráztam a perselyemet. Hát ha talán benne felejtettem azt a huszast, melyet karácsonykor kaptam a kereszt-anyámtól. De biz' a persely nem adott hangot, üres volt az a legtökéletesebben. Hiszen ugy is tudtam.

Ott állt a Piroska perselye is. Csak úgy gépiesen azt is megráztam. Bezzeg csörgött ez! Majd megpukkadtam az irigységtől. Aztán okoskodni kezdtem.

— Kölesön kérhetném Piroskától... megadom neki nem sokára. Holnap után lesz a születésem napja, akkor gazdag leszek. Nagypapa is, nagymama is, kereszt-mamám is mindig egy-egy huszast adnak... De Piroskának sem szabad tud-

nia, mire kell most oly hirtelen a két huszas.

Ügyesen megkörnyékeztem Piroskát és példálózni kezdtem a kölcsönről, de iziben bele is buktam.

— Sajnálom, Dömikém, de most nem adhatok neked kölcsönt. Meglehet, hogy kapsz a születésed napjára szép fényes huszasokat, de ez nem bizonyos. Az is lehet, hogy egyebet kapsz. Nekem pedig fontos tervem van a perselykémmel, nem kockázhatom.

Boszankodtam, haragudtam a fősvény Piroskára, mert hát mindenki haragszik, ha kölcsönt kér és nem kap. Mérgesen zsémbeltem magamban:

— Ugyan micsoda fontos terve lehet, hogy pár napig ne várhatna vele? Hiszen biztosan számíthat rá, hogy vissza kapja. Soha ilyen fukar leányt! Mikor nekem okvetetlenül szükségem van két huszasra!

És mert okvetetlenül szükségem volt rá, tovább füztem az okoskodásomat.

— Ha nem adja, hát kölcsön veszem a tudta nélkül is. Holnap-után vissza teszem . . . még csak gyanítani sem fogja . . . egyik huszas olyan, mint a másik.

Kilestem az alkalmas időt, elő vettem a Piroska perselyét és nagy vesződéssel, fáradsággal kikaparásztam a szük száján a tartalmát. Mint ha egy kicsit olyan tolvajfélének éreztem volna magamat . . . de hamar lecsitítottam aggodásomat.

— Semmi hiba sem lesz, hiszen vissza teszem; annyi, mint ha kölcsön venném; csak hogy nem tudják. Nagyapáéktól, keresztmamáéktól biztosan megkapom a huszasaimat; már előre ügyesen tudtokra adom, hogy épp csak ezt kívánom.

Nem mondom, hogy egészen nyugodtnak éreztem azt a kisbírót, akit lelkiismeretnek neveznek; de mégis csak az volt a fő, hogy elkerüljem a bajt, büntetést. Oktondi volnék, ha nem tenném, mikor ilyen könnyen tehetem.

A perselyből, nagy örömömbre, éppen két huszast kapartam ki. Piroska ezt a két nagyobb pénzdarabot tette el, magánál pedig csak a krajczárokat tartotta meg. Igen ám, de ha véletlenül kezébe veszi a perselyt s ez nem csörög, akkor gyanakodni fog.

Azon könnyen segíték. Bele teszem ezt a két hitvány réz-garast. Majd ezeket meg vissza kaparom, mikor a huszasokat beteszem.

Ilyen módon teljesen rendben volt minden. Siettem a boltba, megvettem a rajzeszközöket és ugy félig-meddig még meg is voltam magammal elégedve, hogy milyen ügyes kópé vagyok.

Még inkább elmúlt minden kétségem, mikor harmad-napon mindjárt délelőtt, teljesen bevált minden reménységem. Nagyapától, nagymamától, keresztmamámától pontosan megkaptam a huszasokat. Három fényes ezüst huszas csörgött a zsebemben.

— Kettőt vissza teszek a Piroska perselyébe, még marad egy. Mindjárt el is intézem.

Siettem a szekrényhez, de ott nem csekély meglepetés várt: a Piroska perselyét nem találtam a helyén. Kerestem minden felé, hiába. Ez nyugtalanítani kezdett; de még bizakodtam, hogy Piroska talán csak más valahová helyezte el. Lehetőleg közönyös képpel, csak ugy oda vetve kérdém:

— Piroska, hol a perselyed? Nem látom ott a magamé mellett.

— Nem is látod többé, felelt Piroska vidáman.

— Miért nem? Talán bizony nem jó helye van az enyémmel? Félted hogy kicserélem?

— Ej no, mi jut az eszedbe! Csak nem hiszed, hogy tolvajnak tartalak? Nem szükséges beszélni róla hová lett.

Nagyon erőlködtem, de alig ha mégis el nem vörösödtem. Mert ha ő nem is, de én már kezdtem tolvajnak tartani magamat. Minden áron elő kell annak a perselynek kerülni, hogy vissza téríthessem a titkos kölcsönt.

— Már mégis csak furcsa, hogy dugdosod előlem a perselyedet, aggatóztam tovább. Gyönyörű dolog, mondhatom!

A jó leányka elpirult, mint ha ő követett volna el rosszat.

— Jól van no, hát megmondom, szólt. Van az iskolában egy nagyon szegény leányka tanuló-társam, Mariska. Minap nagyon szomorú volt és sok faggatásra elmondta, hogy kis öcsikéje betegen fekszik, szegény özvegy anyjok már az orvosságot sem tudja számára megvenni. Én hát eltökéltem, hogy segítsek rajtuk. Egy kicsit bizony ingadoztam, hogy megváljak minden kincsemtől; de tegnap rá szántam magamat, irtam egy levélkét és oda adtam a persellyel együtt Mariskának. Azóta már széttörték a perselyt. Két huszas volt benne, az talán elég lesz a kis betegnek orvosságra. És most nagyon meg vagyok magammal elégedve, hogy megtettem.

Jó testvérkémnek valóban ragyogott a szeme az örömtől. De bezzeg nem ragyogott nekem! Hirtelen elfutottam, nehogy észre vegye nagy zavaromat. Ő előle elfuthattam, de nem saját magam elől! Szinte

látni véltem, amint az a szegény asszony örvendő és reménykedve töri fel a perselyt és két hitvány rézgarast talál. Ezen ugyan nem vesz a betegnek orvosságot! És ezért ugyan nem fogja hálával emlegetni Piroskát, inkább gunyos boszusággal fog rá gondolni, hogy ilyen semmiséggel akart mint jótékony angyal szerepelni.

Most már igazán tolvaj vagyok, még pedig többszörösen tolvaj! Azt a szegény beteg fiúcskát loptam meg meg az orvosságától és a testvéreimet nemcsak a pénztől, hanem a nemes tette jutalmától is, a megérdemelt hálától.

Erősen tusakodtam magammal. Teenni köllene valamit, azt éreztem. De mit? Oda álljak Piroska elé és valljak meg neki mindent? Mekkora szégyen lenne az! Nem! Más valamit kell kieszelnem. Csak hogy nem támadt hamarosan semmi jó gondolatom.

Váltig boszankodtam most már magamra . . . Jobb lett volna, ha mindjárt kezdetben szólok édes apámnak, nem folyamodom ahhoz a szerencsétlen titkos kölcsönhöz . . .

A sok tusakodásban pedig eltelt az idő, nem tettem semmit. Csak biztattam magamat, hogy majd kigondolok valamit. De biz' annak már nem került sora.

Még semmit sem gondoltam ki, mikor — épp együtt voltunk mindnyájan a szobában, a szüleim, Piroska, meg én — félénk kopogás hallatszott az ajtón s egy szegényesen öltözött asszony lépett be, utána pedig egy ugyancsak kisirt szemű leányka.

— Ni, Mariska! kiáltott föl Piroska. No's, mi ujság?

A leányka helyett az asszony felelt:

— Bocsánatot kérek, hogy alkalmatlankodom . . . Tudom, nem is igen illik, amit

teszek, de mint anya meg akarok győződni, bűnös utra tévedt-e a leányom vagy sem. Ezt pedig csak Piroska kisasszonytól tudhatom meg.

Nekem szörnyer melegem kezdett lenni. Piroska csodálkozva kérde:

— Nem értem mit tudhatna meg tőlem?

— Mindjárt megmondom.

A kisasszony ezt a levélkét és egy kis cserép perselyt küldött. A levél azt mondja, hogy a perselyben két ezüst huszas van. De csak ez a két rézgaras volt benne. Tehát ha igaz, amit Piroska kisasszony irt, pedig bizonyosan igaz, akkor a leányom kicsente a perselyből a pénzt. De ő tagadja.

— Már pedig a perselyben két ezüst huszas volt! kiáltá Piroska élénken s haragos, megvető pillantást vetett Mariskára.

— Az lehetetlen! Én nem nyultam hozzá! szólta Mariska zokogva. Ó Istenem!

Hiszen csak nem loptam volna meg édes kis beteg testvércémet!

Anyja szigoruan szólta:

— Most már tudom, amit tudni kívántam. A kedves jó kisasszony nemes szándékát nagyon köszönöm; ezzel a rossz leánnyal majd otthon végzek. Bocsánatot kérek, hogy alkalmatlankodtam.

Kézen fogta a kétségbe eseten zokogó leányt s megindult vele az ajtó felé. Szülei és Piroska megvetőleg néztek a tolvaj Mariskára, de én, én jól tudtam, hogy a szegény leányka ártatlan, hogy igazat beszél és miattam szenved.

Talán nem is igen tudtam, mit teszek, miért teszem... de hevesen kiáltottam föl:

— Ne bántsák azt a szegény Mariskát! Igazat mond! A perselyben csak az a két rézgaras volt.

Persze, rám bámultak, Piroska pedig bosszusan szólta:

TUDOM ÉN, KIK VAGYOK. (Lásd a 286. lapon.)

— Ej, én talán csak jobban tudom. Két szép huszasom volt benne.

— Mikor oda adtad, akkor már nem volt. Én jobban tudom.

Kiböfentettem a szót, persze, hogy mindjárt meg is fogtak velem. De már szinte nem is bántam, annyira el voltam keseredve saját magamra, hogy azzal a hebe-hurgya titkos kölcsönrel annyi bajt okoztam magamnak és másoknak.

Édes apám volt az, aki szavamon fogott.

A szerető apa így szólt:

— Várjanak csak egy kicsit! Gyere velem fiam!

Elvezetett a szobájába, ott fogott vallatóra. Szégyenkezve, de őszinte megbánással mondtam el mindent. Elkomolyodva hallgatta, de aztán jóságosan mondá:

— Lásd, fiam, lásd, hogy nő a kis hiba nagyra! Hiszem, hogy valóban nem akartad meglopni a testvéredet; de más nagy hibát követtél el. Hogy a rajz-eszközöket elvesztetted, szeles gondatlanság volt, de könnyen jóvá tehető, ha őszintén szólsz nekem. Te azonban görbe uton takargatni akartad a kis hibát és magadnak is, másoknak is keserves bajt szereztél. No, tegyük jóvá. Hozd elő az üres perselyedet és add ide a három huszast, amit ma kaptál.

A szép három huszast betette a perselybe, aztán vissza tértünk a másik szobába a többiekhez.

— Rendben van a dolog, szólt apám. Fiam jól mondta: ez a kedves Mariska ártatlan, abban a perselyben csak a két rézgaras volt. Itt az igazi persely a huszásokkal. Fogd Mariska.

Örvendezve vette át Mariska, de persze mindnyájan csodálkoztak és szerették volna megérteni a dolgot.

— Mondom, rendben van, szólt apám. Én már tudom az egészet s ez elég.

A Mariska anyja is alig ha nem gyantott valamit, mert mint ha elmosolyodott volna. Aztán megcsókolta leányát.

— Így már jól van, kedvesem. Oly rosszul esett hinnem, hogy bűnös vagy! Boldog vagyok, hogy megint a derék jó gyermekemnek tudhatlak!

Megnyugodva és vidáman távoztak. Hanem a mamám és Piroska persze nem érték be ennyivel, tudni akartak mindent.

— Elég, ha én tudom, szólt jó apám. De ha Dömi akarja, hát mondja el.

Hát ha már idáig voltam, biz' én elmondtam nekik is. Egy kicsit szörnyűködtek, egy kicsit nevettek, meg aztán sajnáltak s végre megbocsátottak. Hiszen a sok szepegésre ráadásul oda lett a három szép huszasom, mikor pedig megmaradt volna, ha nem alattomoskodom, nem járok görbe uton.

Dejszen, nem is tettem többé! Kaptunk megint perselyt és azon túl már az enyém sem kongott üresen. És soha többé, ha hibát követtem is el — mert biz' az még azután is megesett — nem léptem olyan utra, amilyen volt a titkos kölcsön utja.

KÁRBA VESZETT JÓ SZÁNDÉK.

— Apróka mese. —

EGYSZER egy tömzsi boldog kis tündérfi utnak eredt, hogy világot lásson. Addig sétált, ballagott, míg a tengerhez jutott.

Itt bizony meg volt akadva, mert uszni nem tudott, szárnya még nem nőtt ki, hát rüpillni sem tudott, pedig a tengeren is szeretett volna szétnézni egy kicsit. De nem azért volt tündérfi, hogy segíteni ne tudjon magán: fölült egy ruczának a hátára, azon uszott be a nagy sós vízre.

— Ni, itt egy szikla mered ki, ezen megpihenek, mondá. Ruczácskám, te addig uszkálj itt közel!

Amint a sziklán üldögélve sütkérezett, meglátták a halak. Egyik a másik után dugta ki a fejét a vízből és bámult rá, mert ilyen vendéget még soha sem láttak. A tömzsi tündérfi örvendve szólt:

— Ahá! Tudom én, kik vagytok. (Lásd a képet a 284. lapon.) Halacszkák, ugy-e? Hallottam a hirteteket. Hát csakugyan igaz, hogy örökké itt kell uszkálnotok ebben a sós vízben?

— Biz' az igaz, felelék.

— No, már ez szomorú élet? Tudjátok mit? Jertek utánam, elvezetlek az én szép tündér-honomba. Ott másképp van ám! Pílangó röpköd himes rét fölött, madár zeng lombos fán, meleg napfény, hús árnyék váltakozik, gyönyörűség, boldogság ott az élet.

— Az valóban nagyon szép lehet. De mondd, jó mély sós víz borul-e rá erre a boldog tájra?

— Hová gondoltok? Szárazföld az, illatos levegővel...

— Akkor már csak itt maradunk! Köszönjünk jó szándékokat, de ha nem tudod tanuld meg, hogy boldog kiki csak a maga elemében lehet, ahová a bölcs Természet rendelte.

S odább usztak a halacszkák.

Mit tehetett a tündérfi? Elő hívta a ruczácskát és haza pályázott.

A CSÖKÖNYÖS GEBE.

(Képpel a 280—281. lapokon.)

*Hát igazi cigány ló:
»Nem megy föl a fára« —
Már hogy ott a Tiszának
Rozoga kompjára.*

*Rángatja bár Péterke
A kőz kötő-féken,
S anyja tolja a farát —
Nem sikerül még sem!*

*Zsuzsi, meg a kis purdó
Ütnek a gerinczén:
Szóval, sarok-rugással
Noszogatják szintén.*

*Hej, az öreg Kukacz is,
Ki a kompot fogja:
Hasztalan káromkodik,
Nincsen foganatja.*

*Szegénynek a jó Isten
Bűnül föl ne rója...
De hogy s mint lesz? Csak is ő
A megmondhatója!*

Pótoló rejtvény.

ma	kos	vet	ur
ár	ég	át	lak
él	ér	kar	út
lég	önt	ész	őr
agy	ás	rab	

E szavak mindegyike elé tegyetek egy-egy betűt, úgy, hogy mind-egyikből új, önálló értelmű szó alakuljon. A kezdő betűk össze olvasásából egy magasztos mondást kaptok.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A természet három országa“.

Irta Martin. A magyar ifjúság számára, különös tekintettel Magyarországra, átdolgozta dr. Dulácska Géza; 262 képpel, díszes kötésben.

STRUCZ NÉNI KALAPJA.

— Tréfa. —

NAGYON bus volt és boszus Strucz néni, ami meg persze nagyon fájt a jó Strucz bácsinak. Kivált hogy nem is tudta mi a baj?

Mikor pedig megtudta, mi a baj, akkor neki is megfájult bele a feje s lett belőle dupla baj.

Mert mikor már nem nézhette a hűséges felesége busulását, így szólt:

— Mondza már, anyjuk, hol a hiba? Hát ha segíthetnék rajta?

— Már hogy segíthetnél, mikor nem segíthetsz! sohajtá Strucz néni. — Tudod, mennyire megbámul mindenki, aki itt jár az állatkertben. Tegnap két uri hölgy bámult meg, de ó!... ezek csufolkodtak s azt mondták: »Ennek a szegény Strucz né asszonynak van strucz-tolla mindenfelé, éppen csak strucz-tollas kalapja nincs; pedig enélkül nem lehet elegáns uri dáma«. — Ó, ó! Hát hol veszek strucz-tollat a kalapomra? Soha sem leszek finom elegáns uri dáma!«

No már ez igazán öreg hiba volt. Strucz bácsi sem tudta hamarjában, hogy lehessen segíteni rajta. Törte a fejét, nem evett, nem aludt; de végre megtalálta a nyitját.

Mikor másnap Strucz néni fölébredt, pompás strucz-tollas kalapot nyujtott feléje Strucz bácsi. Ugy megörült

neki, hogy eleinte egyebet se látott: de aztán egyszerre csak hűledezve szólt:

— Nagyon szép, de hol szerezted? És, ó, apjukom!... mi lelt? Hiszen... hiszen meg vagy koppasztva! A saját ékes tollaidat raktad a kalapomra! Jaj, jaj, de most rajtad fognak nevetni!

— Oda se neki! Gavallérok kopaszra nyíratkoznak a meleg időszakra. Azt mondom, hogy ez a divat tetszik nekem. Lassacskán majd kinő az új tollam, nem lesz semmi baj.

S büszkén indultak sétálni.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVIII. köt. 16-ik számában közölt koczka-rejtvény megfejtése:

E	M	E	S	E
M	E	S	E	
E	S	Ó		
S	E			
E				

Helyesen fejtették meg: Magyar Széna, Kovács Mariska és Pistika, Hirsch testvérek, Furman Lilly, Kövesi Jenő, Bedő Ilona, Weisskopf Aranka, Elza és Lenke, Goldstücker Teréz, Rozsnyay Sárrika és Lilike, Jurenák Gizi, Giller Zoltán, Gruber Klotild, Komlós Andor és Tibor, Leipniker Iduska és Mátyás, Adler Sarolta és Rudolf, Follinus Kornél, Stern Jolán és Birike, Koller Sárrika, Wirth Margit és Sári, Ebersz Kornél, Kossaczky Gyula, Falcione Heléna, Sélley Lili, Deutsch József, Dirner Gyuri, Andrényi István, Szondy György, Rickl Ilona, Vámosy Loránt, Bayer Anti, Neumann Lilly, Szüts Ilona és Ella, Steiner Olga, Leo, Dezső és Miska, Zorkóczy Atala, Fodor Lenke, Izsák Erzsébet és Zsiga, Gáspár Géza, Jákó Margit, és Miczike, Hauer Dóra, Vásárhelyi Pál, Holl Stuczi (Mi név ez a Stuczi? F. b.), Kiss Margit, Boros Emmike, Lengyel Margit és Kálmán, Szántó Olga és Ernő, Mäder Hedvig és Emma, Urbán Elly, Sier Frigyes, Helle Pista, Ehrenfeld Radó, Oltványi Márta, Péterfy Vilma (A leveled papirosából fojtó pézsmaszag árad. Ez is ellenére van a »Forgó bácsi 10 parancsolatjára«-nak. F. b.), Gyika Marianne és Alice, Schiffkorn Kornél, Augustin Mimi, Gerle Margit, Forster Jolán, Thaly Florence, Preisach Frida, Radnai István, Zakariás Sándor és Pista, Radó István, Vidor Ilonka, Kontur Noémi, Háy Irén és Juliska, Romeiser Márta

és Jolánka, Mérai Linike és Margit, Andreánszky Pisti, Badics Gizella, Kummerer Paula, Naschitz Gyuri, Hubay Katinka, Mayer Elza, Vész Andrea, Szőke Emmike, Wurm Betty, Endreffy Vilma, Zajcz Gusztó, Kazy Péter, Herzog Dóra és Vilma, Sztányi Lola és Ella, Subert Béla, Neoschil Antal, Kovács Bella és Géza, Herczeg Ilona, Berényi Erzsike és Margit, Veress Gizella és Józsi, Lakner Margit, Pap Lilike, Laukó Sarolta, Orbán Zsuzsanna, Mariska és Sárrika, Bűben Aladár, Téry Marianna, Szántó Pista, Marosán Adorján, Lipusz Ernő, Nagy Lenke és Ernő, Somogyi Margit, Jörg Mariska, Janny Gizike, Csia Erzsike,

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertes lett *Helle Pista*, Debreczenben, kinek a jutalom-könyvet (»Mesék«, az ifjuság számára írta Greguss Ágost) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LVIII. köt. 15-dik számában közölt *Utvesztő* megfejtését még beküldték: Gyika Marianne és Alice, Péterfy Vilma, Sier Frigyes, ifj. Kleiszt Gyula, Radó István, Schiffkorn Kornél, Hirman Gyula, Zakariás Sándor és Pista, Erdődy László, Smareglia Mariska és Béla, Frankfurter Leóka (Ez nem Leóka-írás, hanem már egy felnőtt Leóka. F. b.), Naschitz Gyuri, Sziráky Margit és László, Szőke Emmike, Schuller Lajoska.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Gergely Ádám. Szép dolog az ügyes lövés. Hogy nincs az a rózsabimbó, melyet tíz lépésről le ne lőnél a száráról, tudomásul veszem. Sajnálom azonban, miért éppen rózsabimbókat nézel ki magadnak célpontul. Az üres tojás héja, vagy holmi egyéb, ennél is apróbb haszna-vehetetlen tárgy épp olyan jó szolgálatokat tenne. — **Hirsch Olga.** Már akkora olvasottságot az én apró népeimtől nem követelhetek, hogy ismerjék Vörösmartynak összes munkáit. De megszerkesztve jól van a rejtvényed. — **Vargha Pali.** Igenis: Titelnek az ő régi magyar neve *Tétel*. Méltó is volna feltámasztani halottaitól. — **Wellisch Margit.** Szívesen látlak bár mely szerdán esti 7—8 ó. között. — **Augustin Mimi.** A postai előfizetés gyorsabban juttatja hához a lapot. Vad Laczi, úgy sejtem, megint készített egy csomó rajzot. Nem sokára be is fogja küldeni. Soraiddal mindig örömet szerzel. — *Több levélről a jövő számban.*

JÓ SZIV.

Az Országos Gyermekek-védő Egyesületnek: Háy Irén és Juliska 3 kor.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.